

Animal Sciences Group

Kennispartner voor de toekomst

process for progress

Overzicht inleidingen rundveehouderij 2008

ANIMAL SCIENCES GROUP

WAGENINGEN UR

Colofon

Uitgever

Animal Sciences Group van Wageningen UR

Postbus 65, 8200 AB Lelystad

Telefoon 0320 - 238238

Fax 0320 - 238050

E-mail Info.veehouderij.ASG@wur.nl

Internet <http://www.asg.wur.nl>

Redactie

Communication Services

Aansprakelijkheid

Animal Sciences Group aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Liability

Animal Sciences Group does not accept any liability for damages, if any, arising from the use of the results of this study or the application of the recommendations.

Losse nummers zijn te verkrijgen via de website.

De certificering volgens ISO 9001 door DNV onderstreept ons kwaliteitsniveau. Op al onze onderzoeksopdrachten zijn de Algemene Voorwaarden van de Animal Sciences Group van toepassing. Deze zijn gedeponereerd bij de Arrondissementsrechtbank Zwolle.

Referaat

ISSN 1570 - 8616

Auteur(s) A.G. Vernooij

Titel: Overzicht inleidingen rundveehouderij

ANIMAL SCIENCES GROUP
WAGENINGEN **UR**

Overzicht inleidingen rundveehouderij

Juni 2008

Voorwoord

Voor het uitdragen van onderzoeksresultaten in de praktijk heeft het ASG Veehouderij een selectie gemaakt van algemene onderwerpen en onderwerpen afkomstig uit recent afgerond onderzoek.

De lezingen zijn bestemd voor studiegroepen in de rundveehouderij. Maar ook voor regionale en provinciale overheden en onderwijs verzorgen wij lezingen, lessen, workshops ed. voor de financiering van de lezingen kun tu gebruik maken van de kennisvoucher van het ministerie van LNV.

In deze bundel staat een overzicht van het huidige aanbod, juni 2008, van lezingen. De meest actuele informatie over lezingen is te vinden op de website van ASG : www.asg.wur.nl/producten/inleidingen

Voor meer informatie over deze lezingen en andere mogelijkheden van kennisoverdracht zoals trainingen, workshops kunt u contact opnemen met Oane de Hoop 0320 293 309 Oane.dehoop@wur.nl

Lelystad, juni 2008
Paul Vriesekoop
Directeur ASG Veehouderij

Inhoud

Titel	Mobiele jongveestal
Inleider	Klaas Blanken Contactgegevens: E-mail: klaas.blanken@wur.nl
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> Er is een ontwerp gemaakt, maar moet nog uitgevoerd worden. voordelen zijn: geschikt voor kleine en grote bedrijven, goedkoop, snel uitmesten goed klimaat, mee te nemen met het verweiden.

Titel	Grasklaver
Inleider	Herman de Boer Contactgegevens: E-mail: herman.deboer@wur.nl
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> Onderzocht wordt bij welke teeltduur van gras-klaver met snijmais en triticale de stikstofbenutting optimaal is.
Titel	Kunstmestinjectie
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> Onderzocht wordt of door injectie van kunstmest in vloeibare vorm de opbrengst en stikstofbenutting van gras verbeterd kan worden ten opzichte van kunstmest in korrelvorm.

Titel	Ontwerpen nieuwe veehouderijsystemen
Inleider	Bram Bos Contactgegevens: E-mail: bram.bos@wur.nl
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> Verduurzaming van de veehouderij gaat in de praktijk meestal stapje voor stapje. Verdergaande stappen botsen al snel op tegen de eisen van alledag (zoals kostprijs en bestaande regelgeving). Jammer ook, omdat een verbetering op het ene aspect (bv het milieu met een luchtwasser) ook nieuwe nadelen op het andere aspect (bv dierenwelzijn) met zich mee kan brengen. In theorie is het verstandiger om tegelijkertijd te verduurzamen op meer aspecten (milieu, economie, arbeid, dierenwelzijn), maar dat vereist dat je loskomt van bestaande oplossingen. Bij ASG hebben we daarvoor een methodiek ontwikkeld. Na een korte presentatie werken we samen aan een concrete ontwerppogave (thema in overleg). Voor iedere studieclub die weleens dwars wil denken.
Titel	Kracht van koeien
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i>

	Het project Kracht van Koeien ontwikkelt nieuwe houderijvormen voor melkvee, waarin tegelijk sprongen worden gemaakt op het gebied van milieu, gezondheid en dierenwelzijn. Essentieel daarbij is, dat duurzaamheid niet eindigt bij de erf van het bedrijf (denk aan de milieubelasting door de productie van kunstmest & krachtvoer bv). Presentatie van tussenresultaten en discussie over uitdagingen en oplossingen. Voor elke studieclub van melkveehouders die het aardig vind om mee te denken over de melkveehouderij van de toekomst. <i>Nota Bene: verwacht echter geen blauwdrukken om morgen te gaan bouwen!</i>

Titel	Dierenwelzijn in mondiaal perspectief
Inleider	Marc Bracke Contactgegevens: E-mail: marc.bracke@wur.nl
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> Beschrijving van dierenwelzijn buiten Europa: praktijken, regelgeving en percepties. Casussen: pluimvee in Brazilië, India, USA en Thailand; aquacultuur; dieren in het wild; varkens uit Brazilië en Chili.
Titel	Semantisch modelleren van dierenwelzijn
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> Hoe welzijn objectief ingeschat kan worden op basis van wetenschappelijke kennis, en kan worden uitgedrukt in een (rapport)cijfer, aan de hand van voorbeelden uit de sectoren rundvee, varkens en pluimvee. Aandacht voor de onderliggende principes van dierenwelzijn, maar voor ook voor wat je met modellen zoal kunt doen (bijv. in het kader van (duurzaam)ontwerp; management-ondersteuning en beleidsontwikkeling ed).

Titel	Mestverwerking
Inleider	Fridjof de Buissonjé Contactgegevens: E-mail: fridjof.debuissonje@wur.nl
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> technieken voor energiewinning en verdere verwerking, voor- en nadelen, samenstellingen fracties, mogelijkheden en knelpunten, energieverbruik en kosten, eindproducten, opbrengsten

Titel	Ontwerp van innovatief houderijsysteem "de familiekudde"
Inleider	Ingrid van Dixhoorn Contactgegevens: E-mail: ingrid.vandixhoorn@wur.nl
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> Praktijkrijp maken van een innovatief jaarrond melkveehouderijsysteem waarbij diergezondheid en welzijn centraal staat door dieren in een vaste familiegroep/kudde te houden, het kalf bij de koe te

	laten zogen en de dieren niet te onthoornen. Zoeken naar technische- omgevingsgerelateerde- en management oplossingen voor het functioneren van een nieuw type houderijsysteem. Ontwikkelen van veterinaire en zoötechnische kennis, praktische oplossingen en vaardigheden voor dit nieuwe houderijsysteem op gebied van diergezondheid, voedselveiligheid en dierenwelzijn

Titel	Mestvergisting
Inleider	Hendrik Jan van Dooren Contactgegevens: E-mail: hendrikjan.vandooren@wur.nl
Korte beschrijving	Aan de orde komen: Reductiemogelijkheden ammoniak- en broeikasgasemissie
Titel	Cowfortable
Korte beschrijving	Aan de orde komen: Alternatieve huisvestingsystemen in de melkveehouderij (Vrijloopstallen)
Titel	Verbetering vloeren
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> Nieuwe vloeren combineren welzijn en emissiereductie Stand van zaken regelgeving ammoniakemissie en gevolgen van introductie AmvB Huisvesting voor de melkveehouderij

Titel	BGood
Inleider	Onno van Eijk Contactgegevens: E-mail: onno.vaneijk@wur.nl
Korte beschrijving	Aan de orde komen: Bouwstenen voor het overbruggen van de kloof veehouderij en maatschappij. Project waar met partijen van buiten en binnen de veehouderij is gekeken hoe je contact hersteld. Op basis van de bouwstenen kunnen toehoorders zelf hun (nieuwe) communicatiestrategie bepalen
Titel	Innovatie als strategie
Korte beschrijving	Aan de orde komen: Welke vaardigheden heb je nodig om buiten de gebaande paden te kunnen treden? kun je die vaardigheid ook leren? En kun je innovatie en creativiteit ook een vast onderdeel van je bedrijfsstrategie maken? Deze vragen worden in samenwerking met het hoger agrarisch onderwijs onder de loupe genomen, en omgezet in onderwijs en trainingsprogramma's.

Titel	Zorglandbouw
Inleider	Reina Ferwerda Contactgegevens: E-mail.: reina.ferwerda@wur.nl
Korte beschrijving	Aan de orde komen: zorglandbouw als verbredingstak, de functie van (landbouw)huisdieren voor cliënten, evt. specifieke doelgroep cliënten (bijv. Autisme Spectrum Stoornissen)

Titel	Mobiele melkrobot
Inleider	Jaap Gielen Contactgegevens: E-mail: jaap.gielen@wur.nl
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> Achtergronden en de eerste ervaringen bij de ontwikkeling van mobiel melken in de wei

Titel	Maatschappelijke aspecten veehouderij
Inleider	Karel de Greef Contactgegevens: E-mail: karel.degreef@wur.nl
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> De veehouderij is niet zomaar een industrie ver weg op een anoniem terrein. Het zit midden in de maatschappij. Maar hoe dan? Inleiding over de raakvlakken tussen veehouderij en maatschappij.
Titel	Mega-bedrijven
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> Wat zijn de consequenties van het alsmear groter worden van bv varkensbedrijven? welke beloftes en kansen brengen megabedrijven mee en hoe verhoudt zich dit tot de maatschappij?
Titel	Waar gaat het om bij dierenwelzijn
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> Dierenwelzijn gaat niet alleen over dieren, maar ook over mensen, die laatste misschien wel meer dan we willen zien. Waar draait het debat om en welke rol spelen de politiek en media hierin?
Titel	Boerenethiek
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> Hoe staan boeren tegenover hun (maatschappelijke) verantwoordelijkheid? Presentatie

	met wat hoofdlijnen uit onderzoek aan en met boeren over hun waarden en hun ethiek.

Titel	Emissies en mestketen
Inleider	Karin Groenestein Contactgegevens: E-mail: karin.groenestein@wur.nl
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> stikstofbalans, broeikasgas-, geur- en fijn-stof-emissies
Titel	Inventarisatie ammoniakemissie van Nederland
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> NEC-richtlijn, N-excretie, emissiefactoren, huisvesting, mestopslag, aanwending van mest, beweiding, kunstmest

Titel	Koeien & Kansen
Inleider	Michel de Haan Contactgegevens: E-mail: michel.dehaan@wur.nl
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> Het nieuwe mestbeleid: hoe ziet het eruit en waar kunnen problemen gaan optreden. Hoe gaan K&K boeren hiermee om en is dit ook toepasbaar voor de praktijk. Welke andere ontwikkelingen zijn er op koeien en kansen bedrijven (mestscheiding)
Titel	Mobiel melken op Zegveld
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> Achtergrond tot ontwikkeling van mobiele melkrobot, huidige ervaringen en toekomstperspectief.

Titel	Weidegangadvies
Inleider	Bert Philipsen Contactgegevens: E-mail: bert.philipsen@wur.nl Of stichting weidgang: Tel.: 070-3184490 E-mail: info@weidegangadvies.nl
Korte beschrijving	Wat zijn de mogelijkheden voor weidegang op uw bedrijf? Een onafhankelijk advies van de stichting Weidegang helpt u op basis van de nieuwste inzichten uit Koe & Wij een goed onderbouwde keuze te maken. • Hoe weidegang combineren met automatisch melken? • Welke opties zijn er op een grote koppel te weiden? • Wat te doen bij een kleine huiskavel? • Hoe houd je de hoog productieve melkkoeien op peil met weidegang? • Wat zijn de ervaringen met modern standweiden? • Wat zijn de gevolgen voor arbeid en economie? Tijdens de inleiding wordt gebruik gemaakt van ervaringen uit de eerste 300 adviezen die zijn uitgebracht. Aan het einde van de avond kan iedere belangstellende zich direct opgeven voor een onafhankelijke weidegangadvies.

Titel	Melkqualiteit
Inleider	Betsie Slaghuis Contactgegevens: E-mail: betsie.slaghuis@wur.nl
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> Melkqualiteit in het algemeen en verschillende onderdelen van het kwaliteitssysteem en de Nederlandse resultaten gedurende de laatste jaren
Titel	Melkzuur als alternatief voor zoutzuur
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> Binnen de biologische kaasbereiding staat het gebruik van zoutzuur om de pH van pekeldaden op niveau te houden onder druk. Het is voorlopig toegestaan tot 2010, maar onderzoek naar alternatieven is noodzakelijk
Titel	Reiniging van melkwinningsapparatuur
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> Goede Agrarische Praktijk reiniging wordt behandeld en mogelijkheden worden aangegeven voor optimalisatie. Ook wordt aandacht besteed aan het voorkomen van chloorresten in de melk.

Titel	Antibiotica vrije melkproductie
Inleider	Gidi Smolders Contactgegevens: E-mail: gidi.smolders@wur.nl
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> redenen om geen antibiotica te gebruiken, preventieve maatregelen, alternatieve handelingen/behandelingen
Titel	Welzijn (biologisch) melkvee (cow coach)
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> De theoretische achtergronden van welzijn, waarom zou je dat willen, wat levert het op. Bovendien worden de gegevens en de streefwaarden van een bedrijf besproken (ziekteincidenties, productie en gehalten, levensproductie, tussenkalftijd, sterfte en gezondheidsstatus. Door het scoren van koeien wordt duidelijk waar de knelpunten zitten in de huisvesting.
Titel	Weerstand biologisch melkvee
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> Om het medicijn gebruik te verminderen zullen koeien minder zoek moeten worden. De weerstand moet omhoog. Welke factoren hebben daarop invloed en hoe kun je een goede weerstand bereiken.
Titel	Mineralen voor (biologisch) melkvee
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> Voeding is een van de belangrijke factoren in het bereiken van een goede weerstand. Mineralen en spoorelementen moeten aandacht hebben, zeker bij lage krachtvoergiften of voeren van eigen graan. Jongvee en droge koeien lopen het meeste risico.
Titel	Koper en zink (kaderrichtlijn water)
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> Balansen voor koper en zink op melkveebedrijven, verschillen tussen bedrijven. Wat zijn de grootste aanvoerposten en welke mogelijkheden zijn er de overschotten te verminderen.

Titel	Welfare Quality(r): welzijn meten en verwaarden
Inleider	Hans Spoolder Contactgegevens: E-mail: hans.spoolder@wur.nl
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> Activiteiten in het kader van een omvangrijk Europees project waarin welzijn op veehouderijbedrijven gemeten wordt, en vertaald in een sterrensysteem op de verpakking van melk, vlees en eieren

Titel	Duurzaamheidsmeetlat co-vergisting
Inleider	Marlies Thomassen Contactgegevens: E-mail: marlies.thomassen@wur.nl
Korte beschrijving	Aan de orde komen: Verschillende combinaties van covergisting zijn mogelijk, waarbij steeds meer gebruik wordt gemaakt van reststromen. Het is echter onduidelijk wat de milieubelasting is van verschillende soorten covergisting met restproducten. Het broeikas effect van verschillende combinaties van covergisting kan worden vastgesteld door een integrale ketenbenadering uit te voeren. Er is een duurzaamheidsmaatlat in ontwikkeling bij de Environmental Sciences Group (ESG) van verschillende combinaties van covergisting. Het doel van dit onderzoek is om deze maatlat aan te vullen door het broeikas effect van verschillende combinaties van covergisting van dierlijke mest met restproducten vast te stellen. De opgedane kennis kan dienen om toekomstig beleid inzake duurzame energie vorm te geven en is voor gebruikers een middel om afwegingen te maken voor covergisting van dierlijke mest.

Titel	De koe voor de toekomst
Inleider	Roel Veerkamp Contactgegevens: E-mail: roel.veerkamp@wur.nl
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> In discussie vorm wordt gekeken naar de koe van de toekomst. Wat zijn belangrijke kenmerken in de fokkerij, waar moeten we ons op richten? Hoe kun je als veehouder hierop inspelen?
Titel	Kruisen
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> Wat zijn de voordelen van kruisen? Hoe passen we dat in op ons bedrijf.
Titel	Toegepaste genomica
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> In deze lezing wordt vooruit gekeken. De fokkerij levert de genen af in de koeien, en daarna gaan ze aan het werk om melk te maken, maar ook gezondheid te regelen en vele processen in de koe. In deze presentatie, die ook wel luchtfitserij zou kunnen zijn, wordt een toekomstvisie gepresenteerd.

Titel	Innovaties Praktijkcentrum Aver Heino
Inleider	Zwier van der Vegte Contactgegevens: E-mail: zwier.vandervegte@wur.nl
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> Overzicht actualiteit Aver Heino: Onderzoek bodem, bemesting, gewassen en voeding Waterkwaliteit en kwantiteit (berging) Kruiden in de melkveehouderij Overijssel Zelfvoorzienend: kringloop sluiten door samenwerking in de regio FamilieKudde: Toppunt van natuurlijke productie! Landschapskoe: nieuw fokprogramma voor robuuste koe in een sober systeem
Titel	Omschakelen naar een biologisch melkveebedrijf
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> Wanneer is omschakelen naar biologische bedrijfsvoering economisch interessant. Technische kant van omschakelen. De belangrijkste veranderingen.
Titel	Bedrijfsvoering biologisch melkveebedrijf
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> Technische informatie over bodem, bemesting, gewassen, voeding, fokkerij, gezondheidszorg, enz. bij biologische bedrijfsvoering

Titel	Wormenwijzer
Inleider	Jan Verkaik Contactgegevens: E-mail: jan.verkaik@wur.nl
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> Bestrijding van maagdarmwormbestrijding bij schapen en lammeren. Toelichting op actuele aanpak, 95% ipv 100% ontwormen en de resistentieproblematiek. Demonstratie van de wormenwijzer met interactie van de aanwezigen door on line behandeladviezen te genereren met de wormenwijzer Voorwaarde is aanwezigheid van een internetaansluiting op de locatie!

Titel	Scoren met een netwerk
Inleider	Maarten Vrolijk Contactgegevens: E-mail: maarten.vrolijk@wur.nl
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> Sommige uitdagingen kun je beter samen met anderen aangaan dan alleen. Enkele voorbeelden hiervan vind je op www.verantwoordeveehouderij.nl/netwerken Maar hoe begin je een netwerk, welke kennis en procesbegeleiding kun je daarbij gebruiken? Hoe vind ik de juiste partners en schakel? Wat is er anders aan werken in netwerken dan werken in een studieclub? Wat word ik er beter van en hoeveel tijd kost mij dat? Kortom hoe gaat dat, werken in netwerken? Een interactieve inleiding.

Titel	Melken in de nieuwe realiteit
Inleider	Jelle Zijlstra Contactgegevens: E-mail: jelle.zijlstra@wur.nl
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> De vijf cruciale beslissingen voor melkveehouders in de komende vijf jaar. De vijf achterliggende thema's zijn ondernemerschap, groei, prijsfluctuaties, bedrijfsorganisatie en personeel of automatisering. Tijdens de presentatie wordt ingegaan op de kansen en bedreigingen bij het voorbereiden op de toekomst. Daarbij staat het nemen van beslissingen op het melkveebedrijf centraal
Titel	Arbeid op grote melkveebedrijven
Korte beschrijving	<i>Aan de orde komen:</i> Hoe kun je efficiënter werken op een melkveebedrijf? Waar liggen de mogelijkheden en hoe zit het met de kosten van arbeidsbesparende maatregelen? Tijdens de inleiding staan resultaten en ervaringen rond het verbeteren van de arbeidsefficiëntie van zowel proefbedrijven als praktijkbedrijven centraal. Ook prikkelt de inleider de creativiteit van de bezoekers om oplossingen voor het eigen bedrijf te benoemen.